

VÉGELSZÁMOLÁS ÉS CSŐDELJÁRÁS

Mellékletek:

1. sz melléklet:

BDT2012. 2669.

Amennyiben az adós a csődeljárás iránti kérelméhez hiánypótlást követően is hiányos dokumentumokat csatol, a fellebbezési eljárásban már nincs mód a hiányok pótlására.

Alkalmazott jogszabály: Csődtv. 9. §

Az elsőfokú bíróság végzésével az adós csődeljárás iránti kérelmét hivatalból elutasította arra hivatkozással, hogy az adós a hiánypótlásra visszaadott kérelmet ismét hiányosan terjesztette elő, mert felhívás ellenére a csatolt, az adós képviselőjére jogosult személy által aláírt beszámoló - melynek egyes adatai eltérnek a kérelemhez mellékelte beszámoló adataitól - a mérleg fordulónapját nem tartalmazza, továbbá nem csatolta az adós vezetőjének nyilatkozatát arról, hogy a beszámoló az adós vagyoni helyzetéről megbízható képet ad. Egyebekben rámutatott, hogy a csatolt, meghatározott napra vonatkozóan lezárt főkönyvi kivonat nem helyettesítheti a közbenső mérleget.

A végzés ellen az adós fellebbezett, és az elsőfokú bíróság végzésének hatályon kívül helyezése keretében a csődeljárás elrendelését kérte a másodfokú bíróságtól. Fellebbezéséhez mellékelte az egyszerűsített éves beszámolóját 2011. november 30. napi mérlegfordulónappal, továbbá csatolta az adós vezetőjének nyilatkozatát arról, hogy a mellékelte közbenső mérleg a társaság helyzetéről valós képet nyújt, és abban a mérleg elfogadása óta lényeges változás nem történt.

Az adós fellebbezése az alábbiak szerint alaptalan.

A Csődtv. 9. §-ának (1) bekezdése szerint az adós kérelme alapján a bíróság egy munkanapon belül intézkedik a kérelemnek, továbbá az adóst megillető azonnali, ideiglenes fizetési haladéknak a Céglőnyben történő közzétételéről. A 9. § (4) bekezdése szerint pedig a bíróság az (1) bekezdést követő intézkedést követően haladéktalanul, de legkésőbb az adós által benyújtott kérelem beérkezésétől számított 5 munkanapon belül megvizsgálja, hogy az megfelel-e a 7. § és a 8. § (1)-(3) bekezdése szerinti feltételeknek. Ha a kérelem hiányos, azt 5 munkanapos határidővel hiánypótlásra adja vissza. A (4) bekezdés a) pontja szerint továbbá a bíróság az adós által kezdeményezett csődeljárás iránti kérelmet hivatalból elutasítja, ha a hiánypótlásra visszaadott kérelmet a bejelentő 5 munkanapon belül nem egészítette ki, vagy azt ismét hiányosan terjesztette elő.

A Csődtv. 2009. szeptember 1. napjával módosított 9. § (4) bekezdésének helyes alkalmazásával összefüggésben a másodfokú bíróság megvizsgálta a Csődtv., valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi LI. törvény általános és részletes indokolását. Az általános indokolás szerint a törvény újraszabályozza a Csődtv. csődeljárásról szóló II. fejezetét, tekintettel arra, hogy a hatályos szabályozás alapján a csődeljárás a gyakorlatban csak egészen kivételesen kerül alkalmazásra. A tárgybeli törvénymódosítás elsődleges célját abban határozza meg, hogy a csődeljárás vonzóbbá váljon mind az adós, mind a hitelezői részére, teremtsen meg a vállalkozás vagyónának védelmét,

erősítse a csődeljárás adósságrendező funkcióját, a csődegyezségek megkötésével a felszámolási eljárások száma csökkenjen.

Rámutat, hogy az új szabályozás szem előtt tartja az adós és a hitelező méltányos érdekeit, s az így elősegítheti, hogy a piacvesztés vagy a veszteséges gazdálkodás miatt likviditási vagy fizetési nehézségekkel rendelkező vállalkozások inkább idejekorán csődöt jelentsenek, mintsem később, egy jelentős adósságfelhalmozást követően felszámolás induljon ellenük. A cél az, hogy a piaci nehézségekkel küzdő gazdálkodók egy bíróság előtti csődeljárás keretében és csődvédelem birtokában kíséreljék meg működésük újraszervezését. A módosító törvény 9. §-ához fűzött részletes indokolás szerint pedig akkor, ha a kérelem nem felel meg a törvényi kellékeknek vagy hiányos, még van mód hiánypótlásra. Ennek elmulasztása esetén a bíróság elutasítja a csődeljárás iránti kérelmet, melynek eredményeképpen a moratórium is megszűnik.

Ebből következően a másodfokú bíróság úgy látta, hogy a Csődtv.-nek a csődeljárás alkalmazásával, lefolytatásának mikéntjével kapcsolatos új céljával nem áll összhangban, ha a másodfokú bíróság a csődeljárás elrendelése körében vizsgálendő körülmények és feltételek ismételt vizsgálatára visszautalja az eljárást az elsőfokú bírósághoz.

Az adósi és hitelezői érdekek mérlegelése és összemérése körében a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a törvény céljával összhangban hiánypótlás teljesítésének elmulasztása esetén nem fűződik jelentősebb társadalmi érdek a csődeljárásnak a formai hiányok további kiküszöbölésével történő elrendelhetővé tételéhez, mint az eljárás előlről történő, teljes megismétléséhez, és ennek következtében a moratórium megszüntetéséhez.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság végzése mind ténybeli, mind jogi indokait tekintve helyes, ezért - a fentiekkel együtt - azt a Csődtv. 6. §-ának (3) bekezdése folytán megfelelően alkalmazandó Pp. 259. §-ára figyelemmel, a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta. (Pécsi Ítéletábla Cspkf. II. 30 061/2012/2.)

2. sz. melléklet:

BDT2010. 2362.

A csődeljárás elrendeléséhez szükséges éves (egyszerűsített éves) beszámoló vagy közbenső mérleg akkor felel meg a törvényes előírásoknak, ha fordulónapja a kérelem benyújtása előtti három hónapon belüli időtartamba esik. *Alkalmazott jogszabály: Csődtv. 8. § (2) bek.*

Az elsőfokú bíróság végzésével az adós csődeljárás lefolytatása iránt előterjesztett kérelmét hivatalból elutasította, valamint rendelkezett arról, hogy az ideiglenes fizetési haladék a jogerős végzés közzétételével megszűnik. A végzés indokolása szerint az adós 2010. augusztus 10. napján hiányosan terjesztette elő a csődeljárás lefolytatása iránti kérelmét, ezért a bíróság hiánypótlási eljárás keretében - egyebek mellett - felhívta a három hónapon belül nem régebbi éves (egyszerűsített éves) beszámoló vagy közbenső mérleg becsatolására. Az adós a bíróság felhívására egy 2010. augusztus 23. napján kelt, 2009. december 31-ei fordulónapra készített, a 2009. évi üzleti évről szóló éves beszámolót csatolt, ez azonban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem felelt meg a jogszabály által megkívánt feltételeknek, mert három hónapon belül nem készült, ezért kérelmét érdemi vizsgálat nélkül, az 1991. évi XLIX. tv. (a továbbiakban: Csődtv.) 9. § (4) bekezdés a) pontja alapján hivatalból elutasította.

A végzés ellen az adós fellebbezett, melyben az első fokú végzés megváltoztatását, és az elsőfokú bíróságnak a csődeljárás lefolytatására történő utasítását kérte. Álláspontja szerint a hiánypótlási kötelezettségének teljeskörűen eleget tett, a becsatolt éves beszámoló 2010. augusztus 23-án kelt, így az 3 hónapnál nem régebbi. Nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azzal a jogértelmezésével, hogy a Csődtv. 8. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott 3 hónapot az éves beszámoló fordulónapjától kellene számítani, álláspontja szerint a mérleg elkészítésének időpontja nem lehet 3 hónapnál régebbi.

Az adós fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Csődtv. 8. § (2) bekezdésének c) pontjában megkívánt feltételnek nem felelt meg az adós csődeljárás lefolytatására irányuló kérelme. E jogszabályhely szerint az adós által benyújtott csődeljárás iránti kérelemhez csatolni kell a három hónapnál nem régebbi éves (egyszerűsített éves) beszámolót vagy közbenső mérleget és az adós vezetőjének írásbeli nyilatkozatát arról, hogy az adós vagyoni helyzetéről valós és megbízható képet ad.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) 4. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a gazdálkodók beszámolási kötelezettségéről, miszerint a gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek zárását követően, e törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles - magyar nyelven - készíteni. E beszámolónak a (2) bekezdés szerint megbízható és valós összképet kell adnia a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközairől és forrásairól), pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről. Az üzleti év fogalmát a 11. §-a (1) bekezdésében határozza meg, eszerint az üzleti év az az időtartam, amelyről beszámolót kell készíteni. Az üzleti év időtartama megegyezik - a (2)-(13) bekezdésben foglaltak kivételével - a naptári évvel.

A számviteli törvény 153. §-ának (1) bekezdése a kettős könyvvitelt vezető, cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozóknak az üzleti év mérleg fordulónapjától - jelen adós esetében december 31. napjától - számított 150 napon belül történő letétbe helyezési kötelezettséget ír elő. Ez időtartamon belül kell elhelyezni, és értelemszerűen legalább eddig az időpontig kell elkészíteni az éves (egyszerűsített éves) beszámolót. A számviteli törvény eltérő rendelkezése hiányában a letétbehelyezésre rendelkezésre álló határidőn belül az éves beszámoló bármikor elkészíthető, az elkészítés időpontja, annak dátuma az éves beszámoló tartalmát nem befolyásolja.

A Csődtv. 8. § (2) bekezdés c) pontjához fűzött indokolás kifejti, hogy a törvény részletesen tartalmazza a kérelem tartalmi és formai követelményeit, a csatolandó dokumentumok, okiratok, nyilatkozatok körét pedig úgy határozza meg, hogy az mind az adós, mind a hitelezők alapos felkészültségét és informáltságát szolgálja. A csődeljárás hitelezők érdekeit védő, feszes határidői ugyanis csak akkor tarthatók be, ha az adós kellő felkészültséggel kezdeményezi és folytatja le az eljárást, segíti a hitelezőket abban, hogy átlássák az adós vagyoni és pénzügyi helyzetét, felkészüljenek arra, hogy ahhoz képest milyen adósságrendezési lehetőségekre számítsanak. A csődkérelem és mellékleteinek részletezettsége továbbá azt szolgálja, hogy a bíróság is minden adatot, okiratot megkapjon a csődeljárás megindíthatóságának elbírásához.

A fenti indokokból következően a csődkérelem elbírálása, az adós vagyoni helyzetének megítélése kérdésében hozott döntés szempontjából közömbös az éves beszámoló elkészítésének dátuma, jelentősége annak van, hogy az éves beszámoló milyen fordulónappal készült, azaz az adós milyen időpontban fennálló vagyoni helyzetét tükrözi.

Téves tehát az adósi fellebbezésben írt az az álláspont, miszerint a Csődtv. 8. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott három hónapos határidőt az elkészítés időpontjától kell számítani, helyesen az az időpont nem lehet három hónapnál régebbi, amely időpontban fennálló vagyoni helyzetről készül a csődkérelem mellékleteként benyújtott éves beszámoló, vagy

közbenső mérleg. Ha a csődeljárás lefolytatása iránti kérelem benyújtásakor az előző üzleti év lezárásától három hónapnál hosszabb idő telt el, akkor az adósnak a Csődtv. 8. § (2) bekezdés c) pontjának megfelelő mellékletként közbenső mérleget kell benyújtania.

Az elsőfokú bíróság a döntése tehát helyes, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését a Csődtv. 6. §-ának (3) bekezdése folytán megfelelően alkalmazandó Pp. 259. §-ára figyelemmel, a Pp. 253. § (2) és a 254. § (3) bekezdése alapján, a döntés helyes indokaira tekintettel helybenhagyta. (Pécsi Ítéltábla Cspkf. II. 30 321/2010/2.)

3. sz. melléklet:

Cstv .15. § (1) vagyonfelügyelő működése során az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondossággal köteles eljárni. Kötelezettségeinek megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség szabályai szerint felel. A vagyonfelügyelő elvárható gondosságának körébe tartozik az is, hogy amennyiben a csődeljárás előtt az adós vezető tisztségviselője részéről a hitelezők érdekeit sértő vagyonkimentés történt, akkor erről értesíti az adós legfőbb szervét, felügyelő bizottságát, könyvvizsgálóját, és kezdeményezi, hogy azok a szükséges intézkedéseket tegyék meg, kezdeményezzék, illetve indítsák meg a jogügyletek megtámadására irányuló eljárásokat is. A tájékoztatási kötelezettség nem áll fenn azon személyekkel szemben, akik a jogellenes cselekményeket elkövették. A vagyonfelügyelő minderről tájékoztatja a hitelezői választmányt, illetve a hitelezői képviselőt is. A vagyonfelügyelő a tudomására jutott jogszabálysértő cselekményt - ha az elkövető személye ismert, akkor annak megjelölésével - köteles a bíróságnak és a más eljárások lefolytatására illetékes szervezeteknek írásban bejelenteni.

(2) A vagyonfelügyelő a bíróság, a hitelezői választmány, a hitelezői képviselő felhívására, 8 munkanapon belül köteles saját tevékenységéről, az adós vagyoni, pénzügyi helyzetéről beszámolni.

(3) A vagyonfelügyelő jogszabálysértő vagy a hitelezők, illetve más személy jogos érdekét sértő tevékenysége vagy mulasztása ellen a sérelmet szenvedett személy vagy szervezet, továbbá a hitelezői választmány, hitelezői képviselő - a tudomásszerzéstől számított 5 munkanapon belül - a csődeljárást lefolytató bíróságnál kifogással élhet. A bíróság a kifogás elbírálásáról soron kívül, de legfeljebb 5 munkanapon belül dönt. Ha a bíróság a kifogást megalapozottnak találja, a vagyonfelügyelő intézkedését megsemmisíti, vagy kötelezi a megfelelő intézkedés megtételére, ellenkező esetben a kifogást elutasítja. A bíróság eljárására az 51. §-ban foglaltak megfelelően irányadóak azzal az eltéréssel, hogy a kifogás elbírálása tárgyában hozott végzés ellen külön fellebbezésnek nincs helye.

4. sz. melléklet:

BH2015. 231.

Nem hagyható jóvá a csődegyezés, ha ahhoz olyan reorganizációs programot (tervet) csatolnak, amely tartalmilag nem tekinthető annak [1991. évi XLIX. tv. 8. § (2) bek., 17. § (1) bek., 19. § (1) bek., 21/A. § (3) bek.].

[1] Az elsőfokú bíróság 2014. március 3-án indította meg az adós csődeljárását, vagyonfelügyelőként az A. Zrt.-t jelölve ki. Az adós a csőd kérelemhez csatolt mérlegében a tárgyi eszközöket 190 739 000 Ft összegben tüntette fel.

[2] Az adós 2014. július 1. napján, csődegyezési tárgyaláson, egyezséget kötött a hitelezőivel. A biztosított hitelezői osztályban az egyezséget javaslatot a hitelezők 55,96%-ban, míg a nem biztosított hitelezői osztályban 99,52%-ban támogatták és fogadták el.

[3] Az egyezségben az adós vállalt kötelezettséget, hogy 20%-os mértékben elégíti ki a biztosított, illetve nem biztosított hitelezői osztály elismert és nem vitatott hitelezőinek az igényét, legkésőbb a csődegyezség jogerőre emelkedésétől (felülvizsgálat esetén a Kúria döntésétől) számított 24 hónapon belül. Ezt meghaladóan az egyezség keretében kifizetésre kerülő összeg vonatkozásában 3% kamat fizetését vállalta.

[4] Az elsőfokú bíróság az egyezséget jóváhagyta és a csődeljárást befejezetté nyilvánította.

[5] Az S. Bank Zrt. hitelező fellebbezése alapján eljárás másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta, a csődeljárást megszüntette, a fizetési haladékok meghosszabbította és rendelkezett a vagyonszámvevő díjáról.

[6] Végzésének indoklásában kifejtette, a Cstv. 21/A. § (3) bekezdése szerint a csődegyezséget a bíróság akkor hagyhatja jóvá, ha az a jogszabályoknak megfelel. A bíróságnak a csődegyezség jóváhagyása során mind az eljárási, mind az anyagi jogszabályok érvényesülését vizsgálnia kell.

[7] A csődegyezség célja az adós gazdasági helyzetének a hitelezőivel való egyezségkötéssel történő helyreállítása, tevékenységének folytatása érdekében. A bíróság tehát a felek által megkötött egyezséget csak akkor hagyhatja jóvá, ha az eljárás adataiból megállapíthatóan az adós folytatni kívánja a tevékenységét.

[8] Kiemelte, hogy a csődegyezségek jóváhagyása körében a bíróságnak mindenkor biztosítani kell a felek rendelkezési jogának szabad érvényesülését, azonban az egyezség jóváhagyhatóságának korlátja annak esetleges jogszabályba ütközése.

[9] A tevékenység folytatásának szándéka vizsgálata során a bíróság nem hagyhatja figyelmen kívül a reorganizációs tervet sem. Ennek vizsgálata során a bíróság nem bocsátkozhat kifejezett közgazdasági, ökonómiai számításokba, illetőleg fejtegetésekbe, ha azonban a reorganizációs terv tényleges, jövőre vonatkozó, elvileg megvalósítható tartalmat sem hordoz, úgy a csődegyezség jóváhagyását meg kell tagadni.

[10] Megállapította, hogy a fellebbező hitelező által sérelmezett reorganizációs terv pusztán deklaráció, amelynek tartalma annyi, hogy a felszámoló jövőbeni feladatát átvéve az adós saját maga kívánja az ingatlanait értékesíteni. A jövőbeni gazdálkodó tevékenységre vonatkozóan pusztán szándéknyilatkozatot foglal magában.

[11] Az eljárás adataiból az adós reális tevékenység folytatási szándékára (tényleges reorganizációjára) nem vonható következtetés. A „reorganizációs tervben” az adós lényegében maga ismeri el, hogy a működés újraindításához szükséges anyagi alapjai teljes mértékben hiányoznak. Miután a csődegyezség csak akkor hagyható jóvá, ha az eljárás adataiból megállapíthatóan az adós folytatni kívánja a tevékenységét, s az adós való tevékenységének alapjai hiányoznak, így az egyezség nem hagyható jóvá.

[12] A jogerős végzés ellen két hitelező és az adós nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérték - tartalma szerint - a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság végzésének helybenhagyását. A hitelezők állították a Cstv. 21/A. § (2)-(3) bekezdésének, 21/B. §-ának, a Pp. 3. § (2) bekezdésében, 215. § (1) bekezdésében írtak, továbbá a 206. § (1) bekezdésének a megsértését.

[13] Az adós állította továbbá, hogy a jogerős végzés sérti a Cstv. 21/A. § (2)-(3) bekezdését, a Pp. 3. § (2) bekezdését, 8. §-át, 66. § (2) bekezdését, 215. §-át, 235. § (1)-(2) bekezdését és 239. §-át.

[14] Állította, hogy az adós tartalmilag is eleget tett a törvény előírásainak. A bíróságnak nincs hatásköre vizsgálni a reorganizációs terv tartalmi megalapozottságát, illetve kidolgozottságát.

[15] Az S. Bank Magyarország Zrt. felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős határozat hatályában való fenntartását. Kifejtette, hogy az adós csődeljárásának célja nem a reorganizáció, hanem a vagyonszámvevő értékesítése oly módon, hogy a fedezetek ellenértéke csak részben szolgáljon a hitelek visszafizetésére.

[16] A Kúria a jogerős végzést a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Cstv. 6. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 275. § (2) bekezdése szerint, s megállapította, hogy a jogerős végzés csődeljárást megszüntető rendelkezése nem jogszabálysértő.

[17] A felülvizsgálati eljárásban elsőként eldöntendő jogkérdés az volt, hogy a bíróság vizsgálhatja-e tartalmában, és ha igen, akkor milyen mélységben a reorganizációs tervet.

[18] A Kúria fenntartja a másodfokú bíróság által hivatkozott Gfv. VII. 30.315/2013/3. számú végzésében kifejtett álláspontját, mely szerint a megkötött egyezség csak akkor fogadható el a bíróság által - az egyéb feltételek fennállása esetén is -, ha az eljárás adatai-ból megállapíthatóan az adós a tevékenységét folytatni kívánja (BH2014. 118.). Az adósnak rendelkeznie kell a jövőre vonatkozó reorganizációs tervvel ahhoz, hogy az adós és hitelezői által megkötött egyezség jóváhagyható legyen.

[19] Mindezekből azonban nem következik az, hogy a bíróság hatáskörébe tartozna annak mérlegelése, gazdaságilag megfelelő-e a hitelezők által nem vitatott reorganizációs terv. A csődeljárás során a hitelezőknek kell felmérniük, hogy az adós által előterjesztett reorganizációs terv megfelelően alátámasztja-e az egyezségi javaslatban az adós által tett vállalások teljesítését, a bíróság a reorganizációs terv gazdasági megvalósíthatóságát nem vizsgálhatja és azt nem minősítheti.

[20] Ugyanakkor a bíróságnak vizsgálnia kell, hogy egyáltalán reorganizációs programnak/tervnek minősül-e az az irat, amit ilyen néven az adós a hitelezőknek megküldött, illetve a bírósághoz becsatolt.

[21] A Cstv. 17. § (1) bekezdésében írt, a hitelezőknek küldendő adósságrendezési és újjászervezési program, illetve az egyezség tartalmával kapcsolatban a 19. § (1) bekezdésben írt reorganizációs és veszteségcsökkentő program megnevezésében más, a csődeljárásra vonatkozó szabályokból azonban egyértelműen kiderül, hogy itt nem két különböző programról, hanem egy, az adós jövőbeli gazdálkodását meghatározó tervről van szó.

[22] A reorganizációs terv célja az, hogy az adós a kötelezettségeinek egyezség útján történő rendezésével, tevékenységének a működés folytatása érdekében történő újjászervezésével (reorganizációjával, melynek része a veszteség csökkentése) folytatni tudja a gazdálkodását.

[23] A fenti cél elérése, a hitelezők egyetértése megszerzésének érdekében, az adósnak a gazdasági ésszerűség szabályai szerint a reorganizációs programját (tervét) legalább az alábbiakat figyelembevéve kell elkészítenie:

- A program elkészítésekor a csődeljárás iránti kérelméhez csatolt mérlegéből kell kiindulnia - figyelembe véve az azóta eltelt időszakban bekövetkezett eseményeket is [Cstv. 8. § (2) bekezdés c) pont].

- Az adósnak fel kell tárnia (átvilágítás), hogy mi okozta a gazdasági nehézségeit, a fizetéseképtelenség, vagy az azzal fenyegető helyzet bekövetkezését.

- A mérlegből és az átvilágítás eredményeiből kiindulva - a rendelkezésre álló anyagi források és lehetőségei ismeretében - ki kell dolgoznia azokat a különböző időtávú (rövid és hosszú távú) intézkedéseket, amelyekkel gazdasági helyzetét stabilizálni akarja. Meg kell jelölnie azt is, hogy az intézkedéseknek várhatóan milyen következményei lesznek az adós vagyoni helyzetére, és így a hitelezői igények kielégítésére.

- Mindezek ismeretében kell az adós stratégiáját kidolgoznia arra vonatkozóan, hogy milyen módon kívánja az intézkedések esetleges negatív következményeit elhárítani, és a tevékenység folytatásának feltételeit megteremteni (cégnövekedési stratégia).

[24] Az adós a fentiek alapján tudja kialakítani egyezségi ajánlatát (alternatív ajánlatait), az ajánlatnak a vagyonára vonatkozó következményeit is figyelembevéve.

[25] A Kúria az eljárás iratai alapján megállapította, hogy a fent részletezett és elvárható tartalommal az adós csődeljárásában nem készült reorganizációs terv. A csődkérelemhez

csatolt mérleg szerint az adósnak nem voltak harmadik személlyel szemben fennálló követelései - a „reorganizációs program” mégis „követelései érvényesítése iránt” kívánt intézkedni. Az adós nem tagja vállalatcsoportnak, ennek ellenére „vállalatcsoporti szinten” törekszik az adósságállományt átstrukturálni - amely „átstrukturálás” pusztán a hitelezői igények elengedését jelentené.

[26] A Kúria álláspontja szerint a „reorganizációs programként” megnevezett irat általánosság szintjén tartalmaz jelszavakat, az adós helyzetének a megoldásával csak annyiban foglalkozik, hogy 2 éves időtartamban vállalta az ingatlan értékesítését, s két okkal indokolta (társaságiadó-fizetés és az új tevékenységéhez szükséges gépek és anyag beszerzése), hogy miért nem a teljes vételárát fizetné meg a hitelezőknek. Nem foglalkozik a program azzal, hogy az eljárás adatai alapján bérleti szerződéssel hasznosított ingatlan befolyó bérleti díjával az adós mit tervez.

[27] A reorganizációs programként megnevezett okirat tartalma alapján a Kúria azt állapította meg, hogy valójában nem készített és nem nyújtott be reorganizációs programot az adós. Ebben az értelemben a Kúria egyetért a másodfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával, hogy az adós által készített „terv” tényleges, jövőre vonatkozó, elvileg megvalósítható programot nem tartalmaz. Ezért helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az egyezség nem hagyható jóvá.

[28] A fent kifejtett okból a jogerős végzés nem ütközik a Cstv. 21/B. §-ába, a másodfokú bíróság jogerős végzésében a jogszabályban foglaltaknak megfelelően szüntette meg a csődeljárást. Mindezekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős végzést hatályában fenntartotta.

[29] Megjegyzi egyebekben a Kúria, az iratokból egyértelműen megállapítható, hogy az adós által benyújtott csődegyezség egyéb okból sem felel meg a Cstv. szabályainak, mert az annak létrehozását megelőző eljárásban a vagyonfelügyelő nem a Cstv. szabályainak megfelelően járt el.

[30] Az adós által előterjesztett „reorganizációs tervnek” nevezett irat szerint az adós a saját ingatlana értékét - amelyre a jelzálogjogot, illetve a végrehajtási jogot feljegyezték - maximum 1 200 000 euróra tette (ez, 310 Ft/euró árfolyamon számolva 372 000 000 Ft).

[31] A Cstv. 12. § (3) bekezdése szerint csak a vagyontárgy értéke erejéig minősül egy követelés biztosítottnak. Figyelemmel arra, hogy az első helyi jelzálogjogosult bank nyilvántartásba vett követelése is meghaladta a 600 millió forintot, egyértelműen megállapítható, hogy a második helyen feljegyzett, végrehajtási joggal rendelkező N. Ltd. nem rendelkezhetett biztosított hitelezői követeléssel. (Kúria Gfv. VII. 30.413/2014.)

5. sz melléklet:

BDT2013. 3018.

A végelszámolót a mulasztása miatt - a törvény különös rendelkezése hiányában - a Pp. szerint lehet bírsággal sújtani, ám csak a mulasztás jogkövetkezményeire történt előzetes figyelmeztetés eredménytelensége esetén. A bírság a végelszámoló szervezettel, és nem a nevében eljáró természetes személlyel szemben szabható ki.¹

Alkalmazott jogszabályok: Ctv. 106. § (3) bek., 99. §; Pp. 8. § (4) bek.

¹ *Megjelent: Bírósági Döntések Tára 2013/11/184.*

Az elsőfokú bíróság S. G. végelszámolóval szemben 200 000 Ft pénzbírságot kiszabó végzésének indokolása szerint a C-S. Kft. „v.a.” 2010. november 8. napján határozta el a jogutód nélküli megszűnését, és a végelszámolási eljárás megindítását. A végelszámolás lefolytatásával az A. Kft.-t, illetve a Kft. nevében eljáró S. G. végelszámolót bízták meg.

Az elsőfokú bíróság a 2011. november 22. napján kelt végzésével törvényességi felügyeleti intézkedés alkalmazásának a kilátásba helyezésével felhívta a végelszámolót, hogy 30 napon belül nyilatkozzon a végelszámolás jelenlegi állásáról, befejezésének várható időpontjáról, ha pedig befejeződött a végelszámolás, akkor jogi képviselővel eljárva, elektronikus úton nyújtson be törlés iránti kérelmet.

A végelszámoló 2012. január 31. napján közölte az elsőfokú bírósággal, hogy a NAV regisztrációs hibája miatt nem került sor a végelszámolás lezárására, az várhatóan 2012. február 28. napján fog megtörténni.

Az elsőfokú bíróság 2012. április 12. napján kelt végzésével azonos tartalmú felhívást küldött a végelszámolónak, aki a 2012. május 15. napján érkezett beadványában azt jelezte, hogy várhatóan 2012. május 31. napjáig felszámolási eljárás iránti kérelmet fog benyújtani.

Mivel a végelszámoló ezt követően semmilyen bejelentést nem tett, az elsőfokú bíróság 2012. október 5. napján hivatalból törvényességi felügyeleti eljárást indított a C-S. Kft. „v.a.” céggel szemben, és a végelszámolót a 2006. évi V. tv. (a továbbiakban: Ctv.) 106. § (3) bekezdésében meghatározott pénzbírsággal sújtotta azért, mert felhívás ellenére elmulasztotta a Ctv. 104. § (4) bekezdésében foglaltak teljesítését.

A végzés ellen a végelszámoló nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság végzésének a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak új határozat hozatalára utasítását kérte.

Jogszabálysértőnek tartotta az elsőfokú bíróság végzését, mivel a Ctv. 106. § (3) bekezdése értelmében az ott meghatározott pénzbírságot a végelszámolóval szemben lehet kiszabni, a C-S. Kft. „v.a.” cég végelszámolója pedig az A. Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság. Hivatkozott arra, hogy a végelszámoló személye (aki lehet jogi személy, vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság is) és a végelszámolási feladatokat ellátó személy között a Ctv. 99. §-a is egyértelmű különbséget tesz: a végelszámolónak a Ctv.-ben szabályozott jogai és kötelezettségei a végelszámolói szervezetet illetik, illetve terhelik, a konkrét végelszámolási feladatokat ténylegesen elvégző személy nem jogosult a végelszámolói szervezet képviselőjére sem, alárendelt helyzete miatt a jogköre és a felelősségi köre pedig erősen korlátozott. Abban az esetben, ha a végelszámolás során a végelszámolói feladatokat ellátó személy harmadik személynek kárt okoz, ezért nem közvetlenül köteles helytállni, hanem a harmadik személy irányában az őt megbízó gazdasági társaság áll helyt vagy a Ptk. 348. §-a, vagy a 350. §-a szerint.

Hivatkozott arra is, hogy a Ctv. 106. § (3) bekezdése szerinti bírság a mulasztó személlyel szemben szabható ki, abban az esetben pedig, ha a végelszámoló jogi személy, nem egyértelmű az a következtetés, hogy a mulasztást a végelszámolási feladatot ellátó személy követte el. Állította, hogy a jelen esetben a végelszámolási feladatokat ellátó személy a végelszámoló szervezet munkaszervezetén belül megtette a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a cégbíróság felhívásának eleget tegyen a jogi személy végelszámoló, az ennek ellenére bekövetkezett mulasztásért ezért nem terhelheti közvetlen felelősség a végelszámolási feladatokat ellátó személyt.

A fellebbezés megalapozott.

Az elsőfokú bíróság végzésének indokolása szerint a Ctv. 104. § (4) bekezdésében előírt kötelezettségét felhívás ellenére elmulasztó végelszámolót a céggel szemben hivatalból

megindított törvényességi felügyeleti eljárásban, a Ctv. 106. § (3) bekezdésében meghatározott pénzbírsággal sújtotta.

A Ctv. 104. § (4) bekezdése a végelszámoló kötelezettségévé teszi azt, hogy a végelszámolás kezdő időpontját követően évente készítsen tájékoztatót a legfőbb szerv és a cégbíróság részére, amelyben bemutatja a végelszámolás alatt álló cég helyzetét, és megindokolja, miért nem került sor az eljárás befejezésére, illetve tájékoztatást ad az eljárás befejezésének várható időpontjáról is.

A Ctv. 96. §-ának utaló szabálya folytán a végelszámolással kapcsolatos cégbírósági eljárásokban a Ctv. által nem szabályozott kérdésekben a Pp. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A Ctv. 104. § (4) bekezdésében előírt kötelezettség elmulasztásához a Ctv. speciális szankciót nem rendel, ezért a Ctv. 96. §-a alapján megfelelően alkalmazandó Pp. 8. § (4) bekezdésében szabályozott pénzbírság szankció alkalmazható a mulasztó végelszámolóval szemben. A Pp. 8. § (4) bekezdése szerint ugyanis a bíróság pénzbírsággal sújthatja azt a felet (képviselőt), valamint más perbeli személyt, aki valamely nyilatkozatot indokolatlanul késedelmesen tesz meg, vagy azt felhívás ellenére sem teszi meg, és ezáltal késlelteti a per befejezését. A kiszabható pénzbírság legmagasabb összegét a Pp. 120. §-a 500 000 Ft-ban határozza meg.

Az elsőfokú bíróság által felhívott Ctv. 106. § (2)-(3) bekezdései a végelszámolónak a követelések jegyzéke összeállításával és letétbe helyezésével kapcsolatos kötelezettségét szabályozzák. A Ctv. 106. § (3) bekezdése szerint az ott meghatározott érdekeltek kérelmére van helye a céggel szemben törvényességi felügyeleti eljárás megindításának akkor, ha a végelszámoló a követelések jegyzékét nem csatolta be a cégbíróságra, és ebben az eljárásban kerülhet sor a Ctv. 106. § (3) bekezdés *b*) pontja alkalmazásával a végelszámolóval szemben 100 000 Ft-900 000 Ft-ig terjedő pénzbírság kiszabására.

A Ctv. 106. § (3) bekezdés *b*) pontja alapján szankció tehát csak a követelések jegyzékének a cégbíróságra való benyújtását elmulasztó végelszámolóval szemben alkalmazható, a Ctv. 104. § (4) bekezdésében előírt tájékoztató becsatolásának elmulasztása miatt ezen jogszabályhelyre hivatkozva nem volt helye sem a céggel szemben törvényességi felügyeleti eljárás megindításának, sem a pénzbírság kiszabásának.

Az elsőfokú bíróság azt helyesen észlelte, hogy a mulasztó végelszámolót szankció alkalmazásával kell a törvényben előírt kötelezettségei teljesítésére szorítani, de erre a végelszámolási eljárásban is megfelelően alkalmazandó Pp. szabályai adtak voltan törvényes lehetőséget.

Megalapozottan sérelmezte a végelszámolási feladatokat ellátó természetes személy azt is, hogy a végelszámoló mulasztása miatt nem őt, hanem a cég végelszámolójaként kijelölt jogi személyt kellett volna az elsőfokú bíróságnak pénzbírsággal sújtania. A cég végelszámolója az A. Szolgáltató és Kereskedelmi Kft., ezért ő és nem a nevében eljáró természetes személy az, amely köteles a törvényben előírt kötelezettségek határidőben, felhívásra történő teljesítésére, mulasztás esetén pedig a jogkövetkezmények viselésére.

A következőzetes bírósági gyakorlat szerint azonban a mulasztás jogkövetkezményeként csak olyan intézkedés alkalmazható, amelyre a bíróság a felet korábban figyelmeztette. Az elsőfokú bíróság a végzéseivel a végelszámolót azzal hívta fel a Ctv. 104. § (4) bekezdésében előírt tájékoztató elkészítésére és a cégbíróságra történő benyújtására, hogy a mulasztás esetére törvényességi felügyeleti eljárás megindítását helyezte kilátásba, majd a felhívások eredménytelensége folytán törvényességi felügyeleti eljárás keretében alkalmazta a végelszámolóval szemben a Ctv. 106. § (3) bekezdés *b*) pontjában írt szankciót.

Az ítéletábra mindezen indokok alapján az elsőfokú bíróság végzését a Ctv. 96. §-ának utaló szabálya folytán a végelszámolási eljárásban is megfelelően alkalmazandó Pp. 259. §-a, és a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra, és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a cégeljárás keretében a Pp. 8. § (4) bekezdésében lehetővé tett pénzbírság kiszabásának a terhével kell a végelszámolót ismételten felhívnia a Ctv. 104. § (4) bekezdésében előírt tájékoztatónak a cégbírósághoz való benyújtására, majd a felhívás eredménytelensége esetén a cégeljárásban Cg. szám alatt meghozott végzésével a Pp. 8. § (4) bekezdése alkalmazásával sújthatja megalapozottan pénzbírsággal a végelszámolóként kijelölt jogi személy szervezetet. *(Debreceni Ítéltábla Cgtf. III. 30 239/2013/2.)*

6. sz. melléklet:

BH2016. 210.

A végelszámolónak a törvény szerint a hozzá bejelentett - lejárt és le nem járt követeléseket - abból a szempontból kell csoportosítania, hogy a követelés jogalapját és összecszerúségét, továbbá a lejárat időpontját elismeri vagy vitatja. Végelszámolás esetén ugyanis a céggel szembeni követelésnek a jogalap és összecszerúség jellemzőkön kívül alapvető jelentőségű része az, hogy a követelés lejárt-e vagy sem. Bármelyik jellemző vitatása esetén a végelszámolónak a követelést vitatottként kell nyilvántartásba vennie, és a hitelezőnek a vitatott rész tekintetében a végelszámolás alatt álló céggel szemben pert kell indítania [2013. évi CCXXXVII. tv. 49. § (1) bek.; 2006. évi V. tv. 98. § (1) bek., 102. § (2) bek. c) pont, 106. §, 107. §, 111. § (3) bek.].

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A perben nem álló T. Kft. 2010. május 28. és 2013. szeptember 30. között több részletben összesen 227 000 000 Ft, az F. Kft. 2013. március 29-én 20 000 000 Ft, a D. Kft. 2013. augusztus 29-én 49 500 000 Ft alapvető, illetve alárendelt kölcsöntőkéket nyújtott az alperesnek.

[2] A szerződések szerint a kölcsönt nyújtó fél egyetértett azzal, hogy az általa nyújtott kölcsön bevonható a kölcsönt felvevő adósságának rendezésébe és alapvető kölcsöntőke esetén a járulékos kölcsöntőke utáni törlesztési sorrendben áll, alárendelt kölcsöntőke esetén pedig a kölcsönt nyújtó követelése a törlesztések sorrendjében a részvényesek előtti legutolsó helyen áll. A szerződések szerint a kölcsönrel kapcsolatosan kizárt a kölcsönt nyújtó bármiféle beszámítási joga a kölcsönt felvevővel szemben.

[3] Az alperes kiegészítő pénzügyi szolgáltatási, valamint befektetési szolgáltatási és kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenység végzésére jogosító engedélyét az MNB Pénzügyi Stabilitási Tanácsa 2014. január 22-én visszavonta és elrendelte az alperes végelszámolását. A végelszámolás kezdő időpontja 2014. január 23., a végelszámolás megindításáról szóló hirdetemény a Céglőnyben 2014. február 13-án került közzétételre. Az alperes a határozat felülvizsgálatát kezdeményezte a közigazgatási és munkaügyi bíróságon.

[4] Az alperes az engedélye visszavonása előtt kölcsönt nyújtott a három felperesnek, tehát az alperes a felperesek hitelezője.

[5] A végelszámolás megindításáról szóló határozat előtti dátummal a T. Kft., az F. Kft. és a D. Kft., valamint a felperesek között engedményezési szerződések jöttek létre, melyek alapján a felperesek megszerezték az engedményezőknek az alperessel szemben fennálló alapvető és

alárendelt kölcsöntőke-követelését. Erről tájékoztatták az alperest, és kérték a végelszámolót, hogy a követelésüket vegye nyilvántartásba. Ezt követően közölték az alperessel, hogy a hitelintézeti tevékenységi engedély visszavonására és a végelszámolásra figyelemmel a kölcsönszerződéseket azonnal hatállyal felmondják és bejelentették igényüket a kölcsönök visszafizetése, illetve elszámolása iránt. Tájékoztatták a végelszámolót, hogy a tőkekövetelést és a járulékat beszámítják az alperessel megkötött hitelszerződéseik alapján fennálló tartozásukba.

[6] A végelszámoló közölte, hogy a beszámítási igényt nem áll módjában figyelembe venni a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 49. § (1) bekezdése, valamint az alperes és az engedményezők között létrejött kölcsönszerződések rendelkezéseire tekintettel. Vitatta a felperesek azonnali felmondási jogát. Az alárendelt és az alapvető kölcsöntőke jogcímén fennálló követelést határidőben bejelentett igényként tudomásul vette, azonban a felmondást vitatva a követeléseket vitatott igényként vette fel a hitelezők jegyzékébe.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[7] A felperesek keresetükben kérték, hogy kötelezze a bíróság az alperest és a képviselőjében eljáró végelszámolót az alperes végelszámolása során az általuk bejelentett hitelezői igény elismertként történő nyilvántartásba vételére és annak kölcsön visszafizetése címén történő megfizetésére. Hivatkoztak arra, hogy a követeléseket és annak saját tartozásukba való beszámítását a Hpt.-nek megfelelően bejelentették. Álláspontjuk szerint az engedményezett kölcsönszerződések felmondása jogszerű volt, de ha ez mégsem állapítható meg, bejelentett követelésük a kölcsönök visszafizetésére vonatkozóan továbbra is fennáll, ezért a felmondás jogszerűségének a hitelezői igény elismertként történő nyilvántartásba vétele szempontjából nincs jelentősége.

[8] A végelszámoló kérte a kereset elutasítását arra hivatkozva, hogy a felpereseknek nem volt felmondási joga, illetve nem számíthattak be. A felperesek hitelezői igényét a kölcsönszerződés lejártságának és a kölcsön beszámíthatóságának hiánya miatt minősítette vitatottnak, az ennek mellőzésére irányuló keresetnek nincs jogalapja.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével az I., II., III. rendű felpereseknek az alperessel szembeni keresetét elutasította.

[10] Az ítéletekben megállapította, hogy az engedményezési szerződések törvényessége, a hitelezői igény határidőben való bejelentése, annak visszaigazolása nem volt vitás, az alperes végelszámolója azonban alappal vitatta az alárendelt és alapvető kölcsöntőke-szerződések azonnali felmondására való felperesi jogosultságot, és a felperesek beszámítási igényét.

[11] Az 1996. évi CXII. törvény (régii Hpt.) és a jelenleg hatályos Hpt. rendelkezései az általános törvényi rendelkezésekhez képest speciálisak, más jogszabályi rendelkezést csak akkor lehet alkalmazni az adott jogviszonyra, ha arra a speciális törvény nem tartalmaz rendelkezést. A régi és a jelenleg hatályos Hpt. rendelkezéseinek, valamint a felek közötti szerződéseknek az értelmezéséből arra a következtetésre jutott, az alárendelt és alapvető kölcsöntőke azt a célt szolgálja, hogy a hitelintézet adósságának rendezésébe bevonható legyen. Ha a felperesek mint engedményesek a kölcsönszerződéseket azonnali visszafizetési kötelezettséggel joghatályosan felmondhatnák, ez a körülmény a törvényi rendelkezésekkel ellentétes célt valósítana meg. Ha az azonnali felmondás kapcsán beszámítási jogot is gyakorolhatnának, úgy ez a végelszámolás alatt lévő alperes tőkehelyzetének stabilizálhatóságát veszélyeztetné, mivel a pénzügyi intézet elesne a felperesekkel mint adósokkal szemben fennálló követelése behajthatóságától, holott a hivatkozott törvényi rendelkezések

célja ennek megakadályozása. A végelszámolás befejezésekor a felperesek követelése és tartozásuk elszámolható.

[12] Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a végelszámoló a hitelezői igényt regisztrálta, az igény az azonnali hatályú felmondás és a beszámítás miatt vált vitatottá.

[13] 2015. február 13-án az alperes felszámolás hatálya alá került.

A másodfokú bíróság ítélete

[14] A felperesek fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság a másodfokú eljárásokat egyesítette és az elsőfokú ítéleteket helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság döntésével, annak ítéleti indokolásával egyetértett.

[15] Kiemelte, helyesen járt el a végelszámoló, amikor a követelést vitatottként vette nyilvántartásba, ezt a követelés érvényesítésének a nyilvántartásba vétel időpontjában fennálló akadálya (a lejárat hiánya) megalapozza.

[16] A Ctv. 106. § (1) bekezdése szerint a végelszámoló vagy a vitatott, vagy az elismert hitelezői igények közé sorolhatja a követelést, arra nincs módja, hogy valamely követelést elismert, de nem lejárt igényként vegyen nyilvántartásba.

[17] Erre tekintettel a perben érvényesített követelések megfizetésére az alperes nem kötelezhető, a végelszámoló pedig a jogszabályoknak megfelelően határozott a felperesi követelések vitatott hitelezői igényként való nyilvántartásba vételéről.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[18] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben kérték - tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával, a kereset alapján, az alperes kötelezését a hitelezői igény elismertként való nyilvántartásba vételére és annak költsön visszafizetése címén felperesek részére történő megfizetésére.

[19] Állították, hogy a jogerős ítélet sérti a Ctv. 106. § (4)-(5) bekezdését, az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 321. § (1) bekezdését, 199. §-át, 200. § (2) bekezdését, 237. § (1) bekezdését.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint.

[21] A felülvizsgálati kérelem elbírálásához a Kúria elsőként azt vizsgálta meg, hogy a felperesek által bejelentett hitelezői igény nyilvántartásba vétele vonatkozásában miként kellett eljárnia a végelszámolónak.

[22] A másodfokú bíróság álláspontja szerint le nem járt követelések esetén a visszakövetelésre vonatkozó igény a felperesek részére még nem nyílt meg, az ilyen jellegű követeléseknek az alperes általi megfizetésére a végelszámolás későbbi szakaszában kerülhet sor, a követelések megfizetésére az alperes nem kötelezhető.

[23] A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 106. § (1) bekezdése szerint a végelszámoló vagy a vitatott, vagy az elismert hitelezői igények közé sorolhatja a követelést, arra nincs módja, hogy valamely követelést elismert, de nem lejárt igényként vegyen nyilvántartásba.

[24] A Kúria álláspontja szerint a Ctv.-nek a végelszámolásra vonatkozó szabályaiból ez a következtetés nem vonható le.

[25] A végelszámolás kezdő időpontjában [Ctv. 98. § (1) bekezdés] a céggel szemben lejárt és le nem járt hitelezői követelések állhatnak fenn. A Ctv. nem tartalmaz a felszámolás megindulásához hasonló rendelkezést, mely szerint a végelszámolás megindulásával a gazdálkodó szervezetekkel szembeni követelések lejárttá válnának, és nem rendelkeznek külön

arról sem, hogy mind a lejárt, mind a le nem járt követeléseket be kellene jelenteni (csődeljárás).

[26] A Ctv. 102. § (2) bekezdés c) pontja szerint a cégbíróság által közzétett hirdetmény a követelések bejelentésére hívja fel a hitelezőket, nem utal azonban semmilyen módon arra, hogy azok lejártak és/vagy le nem jártak lehetnek. A Ctv. 106. § (1) bekezdése sem tartalmaz kifejezett rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a követelések lejárata érinti-e a végelszámolás megindítása. A Ctv. 106. § (2) bekezdése szerint a végelszámolónak két csoportba kell osztania a követeléseket: elismert, illetve vitatott hitelezői igények csoportjába, e körben sem rendelkezik azonban arra vonatkozóan, hogy a végelszámolóhoz csak lejárt követelést lehetne bejelenteni.

[27] Figyelemmel arra, hogy a fentiek szerint a jogszabály maga kifejezetten nem rendelkezik a kérdésről, a Kúria álláspontja szerint a Ctv.-nek a végelszámolásra vonatkozó egyéb szabályaiból kell kiindulni.

[28] A végelszámolás célja a cég jogutód nélküli megszüntetése, a gazdaságból való kivezetése oly módon, hogy valamennyi hitelező igénye kiegyenlítésre kerül. A gazdálkodó szervezettel kapcsolatos hitelezői igények - a számviteli szabályok alapján (Ctv. 111. §) - a cég mérlegében feltüntetendők akkor is, ha azok még nem váltak esedékessé. A mérleg forrás oldalán a rövid, illetve hosszú lejáratú kötelezettségek között azokat a tartozásokat is fel kell tüntetni, amelyek csak évek múlva járnak le [a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 42. § (2)-(3) bekezdés]. A Ctv. 111. § (3) bekezdéséből egyértelműen megállapítható, hogy a végelszámolás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerint még a le nem járt követelések is kiegyenlíthetők, illetve a tartozások átvállalhatók. E szabály célja az, hogy a cég vagyonával kapcsolatosan ne maradjon lezáratlan jogviszony.

[29] A Kúria álláspontja szerint tévedett a másodfokú bíróság, amikor lényegében azt mondta ki, hogy csak a már lejárt követelések érvényesíthetők a végelszámolás alatt álló céggel szemben azért, mert a Ctv. 106. § (2) bekezdése csak az elismert és vitatott csoportot különbözteti meg. Ezzel szemben a jogszabály helyes értelmezése szerint a végelszámolónak a törvény alapján a hozzá bejelentett - lejárt és le nem járt - követeléseket abból a szempontból kell csoportosítania, hogy a követelés jogalapját és összepszerúségét, továbbá a lejárati időpontját elismeri vagy vitatja. Végelszámolás esetén ugyanis a céggel szembeni követelésnek a jogalap és összepszerúség jellemzőikön kívül alapvető jelentőségű része az, hogy a követelés lejárt-e vagy sem. Bármelyik jellemző vitatása esetén a végelszámolónak a követelést vitatottként kell nyilvántartásba vennie, és a hitelezőnek a vitatott rész tekintetében a végelszámolás alatt álló céggel szemben pert kell indítania [Ctv. 106. § (4) bekezdés], hogy a bíróság a jogalap vagy összepszerúség, vagy a lejárati időpontja tekintetében fennálló jogvitát elbírálja.

[30] A Ctv. 107. § (1) bekezdése alapján készített korrigált végelszámolási nyitómérleg elfogadásáig a végelszámoló nem teljesíthet kifizetést, ezt követően azonban igen. A végelszámolónak a cég esedékes tartozását ki kell fizetnie, és lehetősége van a le nem járt tartozások kiegyenlítésére is [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 6:43. §]. A végelszámolás befejezésekor azonban úgy kell elkészítenie a vagyonfelosztási javaslatot, hogy az addig ki nem egyenlített le nem járt kötelezettségek is teljesíthetővé váljanak, akár a cég vagyonából való közvetlen, akár más által vállalt teljesítés útján.

[31] Mindebből csak az a következtetés vonható le, hogy a céggel szemben a Cégek Közlönyben való közzétételtől számított 40 napon belül mind a lejárt, mind a le nem járt követelések bejelenthetők, illetve a végelszámolás befejezéséig a céggel szemben létező - akár lejárt, akár le nem járt - hitelezői igények érvényesíthetők. Ha a felek között e vonatkozásban nincs vita, önmagában az a tény, hogy a követelés a céggel szemben még nem járt le, nem teszi a követelést vitatottá, ezt a végelszámolónak a végelszámolás során történő kifizetésekor, illetve a vagyonfelosztási javaslatban kell figyelembe vennie.

[32] A felperesek a vitatott anyagi jogi rendelkezésekre hivatkozva [azonnali hatályú felmondás jogszerű gyakorolhatósága és ennek fennállása esetén a Ptk. 321. § (1) bekezdésén és a Ptk. 319. § (2) bekezdésén alapuló jogkövetkezmények alkalmazhatósága] marasztalási keresetet terjesztettek elő. Az adott perben a felperesek keresete valójában csak erre irányult, hiszen a végelszámoló a követelések fennállását és azok összegét nem vitatta. Ehhez képest csak látszólagos keresethalmazatnak minősül az a kereseti rész, hogy a bíróság a végelszámolót a felperesek hitelezői igényének nem vitatottkénti nyilvántartásba vételére kötelezze. Ez a kötelezettség ugyanis csupán az anyagi jogi igény (marasztalási kereset) érdemi elbírálásához kapcsolódó eljárásjogi következmény, önálló anyagi jogi igénynek nem minősül.

[33] A Kúria álláspontja szerint a végelszámoló által el nem fogadott beszámítás jogszerűsége tekintetében a végelszámoló által a felperesek ellen, tartozásuk megfizetése iránt indított perekben van lehetősége a bíróságnak állást foglalni (beszámítási kifogás), emiatt tehát nem válna vitatottá egy végelszámolás alatt álló céggel szembeni követelés.

[34] A lejárati - az engedményezéssel megszerzett követelések azonnali felmondása - vonatkozásában a végelszámoló vitatottnak minősítette a hitelezők igényét. A Kúria a lejárati tekintetében teljes mértékben egyetért a jogerős ítéletben kifejtettekkel, azt megismételni nem kívánja, az ítélet e részét lényegében a felperesek sem támadták felülvizsgálati kérelmük indokolásában.

[35] A fentiekből következően nem jogszabálysértő a jogerős ítélet azért, mert nem kötelezte a végelszámolót a nyilvántartásba vételre. A felek közötti jogvitás részben előterjesztett marasztalási kereset érdemi elbírálása ugyanis a Ctv.-n alapuló eljárásjogi jogkövetkezményre, azaz a nyilvántartásba vételre - annak kifejezett kimondása nélkül is - kiható. Az ítélet a felperesek hitelezői igényének vitatott részét elbírálta, ezzel a követelés - a végelszámoló által már korábban elismert jogalap és összegszerűséggel együtt - a végelszámolásban határidőben bejelentett, le nem járt, elismert követeléssé vált.

[36] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet, a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján - részben eltérő indokolással - hatályában fenntartotta.

(Kúria Gfv. VII.30.287/2015.)

7. sz. melléklet:

BDT2012. 2773.

A Ctv. végelszámolásra vonatkozó speciális szabálya - amely a végelszámolás megszüntetését a cég törlésére irányuló kérelem cégbírósághoz történő benyújtásáig teszi lehetővé - tiltó rendelkezés hiányában nem értelmezhető úgy, hogy a törlési kérelem visszavonása folytán megszünt eljárást követően a társaság tagjai ne határozhatnak a cég továbbműködéséről.

Alkalmazott jogszabályok: 2006. évi V. tv. 33. § (3) bek., 113. §

A cégbíróság az alperesi betéti társaság kérelmére 2010. augusztus 18-ai kezdő időponttal bejegyezte a végelszámolás megindítását.

A tagok gyűlése 2010. november 9. napján megállapította, hogy a végelszámolás befejeződött. A cég törlése iránti kérelmet és a mellékleteit 2010. november 12. napján nyújtotta be a cégbírósághoz elektronikus úton. A cégbíróság az ugyanezen a napon kelt 23.

végzésével az eljárást az állami adóhatóság elektronikus úton történő tájékoztatásáig, de legkésőbb a végelszámolást lezáró beszámoló közzétételétől számított 90 nap elteltéig felfüggesztette. Az alperes 2010. december 3. napján megküldte a cégbíróság részére a végelszámolást lezáró beszámoló közzétételéről szóló igazolást.

2010. december 9. napján benyújtott kérelmében a törlési eljárás megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy a cég a végelszámolás megszüntetése és a tevékenység továbbfolytatása iránti kérelmet fog előterjeszteni. A hivatkozott kérelmet december 16-án benyújtotta. Erre tekintettel a cégbíróság a 2010. december 15. napján kelt 29. végzésével a 2010. november 12. napján indult változásbejegyzési (törlési) eljárást a 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 33. § (3) bekezdése alapján megszüntette, amely végzés fellebbezés hiányában 2011. január 4. napján jogerőre emelkedett.

A cégbíróság a 2011. január 6-án kelt 31. végzésével hatályon kívül helyezte a 23., a törlési eljárást felfüggesztő végzését.

Az alperes a 2010. december 15. napján megtartott tagok gyűlésén hozott határozatok alapján nyújtotta be december 16. napján a változásbejegyzési kérelmét, amelyben a végelszámolással kapcsolatos adatok törlését, K. G.-né és E. A.-né önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselők bejegyzését, a korábbi kültag beltággként, illetve a korábbi beltágg kültagként történő bejegyzését kérték a cégjegyzékbe.

A cégbíróság a 33. végzésével a változásokat a cégjegyzékbe bejegyezte. A végzést a Cégbíróság 2011. január 27-ei száma tette közzé.

Az F.-i Főügyészség felperes az elsőfokú bírósághoz 2011. február 24. napján benyújtott keresetében kérte, hogy a bíróság helyezze hatályon kívül a Cégbíróság 33. változásbejegyzést elrendelő végzését, figyelemmel arra, hogy a jogszabálysértés a perben nem küszöbölhető ki. Arra hivatkozott, hogy a Ctv. 113. §-a alapján a legfőbb szerv csak a cég törlésére irányuló kérelem cégbírósághoz történő benyújtásáig határozhatja el a végelszámolás megszüntetését és a cég működésének tovább folytatását. Az alperes a cég törlésére irányuló kérelmét 2010. november 12-én megküldte a cégbírósághoz, ezért ezt követően, 2010. december 16. napján már nem terjeszthetett volna elő jogszerűen a végelszámolás megszüntetésére irányuló kérelmet. A Ctv. 33. § (3) bekezdése általános szabályt tartalmaz, ehhez képest a Ctv. 113. § speciális szabályozását kell alkalmazni.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Érdemben azt hangsúlyozta, hogy a cégbíróság a cég kérelme alapján jogerősen megszüntette a törlési eljárást. Az erről szóló határozatát 2010. december 15. napján hozta meg 29. sorszám alatt. Ezt követően döntött a tagok gyűlése a végelszámolás megszüntetéséről, melynek oka a törvénytörő törlési kérelem orvoslása volt. A változásbejegyzési kérelem benyújtására 2010. december 16. napján került sor, amikor a társaság tagjai jogszerűen dönthettek a tevékenység továbbfolytatásáról, a társasági szerződés módosításáról. A Ctv. 113. §-a ezért jelen esetben nem alkalmazható. Hivatkozott továbbá a 33. § (3) bekezdésében foglaltakra, amely szerint a kérelem az első fokú határozat meghozataláig visszavonható. Ebben az esetben a cégbíróság az eljárást megszünteti, ahogy jelen esetben is történt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével hatályon kívül helyezte a Cégbíróság 33. változásbejegyző végzését.

Határozata indokolásában a keresetben írt jogi álláspontot osztotta, amely szerint a Ctv. VIII. fejezete speciális szabályokat tartalmaz a végelszámolás tekintetében, ezen belül különleges szabály a Ctv. 113. §-a, amely azt határozza meg, hogy a végelszámolás folyamata alatt meddig lehet elhatározni a végelszámolását megszüntetését és a cég működésének továbbfolytatását. A törvényalkotó ezt csak a cég törlésére irányuló kérelem cégbírósághoz történő benyújtásáig teszi lehetővé. Ezen szabályokhoz képest a Ctv. 33. § (3) bekezdése általános eljárási szabályt tartalmaz, amellyel szemben a speciális törvényi rendelkezéseket

kell alkalmazni. Jelen esetben az alperes 2010. november 12-én előterjesztette a törlésre irányuló kérelmét, így ezt követően már nem határozhatta el a végelszámolás megszüntetését és a működésének tovább folytatását. Az ügyész keresete a jogszabályban meghatározott határidőn belül érkezett, melynek alapján az elsőfokú bíróság a Ctv. 66. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte a keresettel támadott változásbejegyzést elrendelő végzést, mivel a perben a jogszabálysértés nem volt kiküszöbölhető.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a kereset elutasítását és a Pp. 78. § (3) bekezdése alapján az állam kötelezését kérte az első- és másodfokú perköltsége megfizetésére.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a helyes tényállásból téves jogi következtetést vont le. Bár a tényállás megállapítása körében említi, de a jogi értékelés során nem értékeli az ügyben releváns tényeket, amely szerint a társaság taggyűlése 2010. november 9-én döntött a végelszámolás befejezéséről, melynek alapján november 12. napján benyújtotta a törlési kérelmet a cégbírósághoz. December 9. napján azonban a törlési eljárás megszüntetését kérte a tevékenység továbbfolytatására hivatkozással. Ez utóbbi kérelem alapján a cégbíróság 2010. december 15-én a 29. végzésével a változásbejegyzési eljárást megszüntette, és a 30. végzésével megállapította, hogy a 29. végzés 2011. január 4-én jogerőre emelkedett. A 33. végzést nem lehet kiragadni a végelszámolási eljárás folyamatából, és attól elkülönítlen kezelni. Nem arról van ugyanis szó, hogy benyújtotta a cég a törlési kérelmet, majd ezt követően egyszerűen döntött a tevékenység folytatásáról, hanem arról, hogy mielőtt a tevékenység továbbfolytatásáról döntött volna, kérelmére a cégbíróság a törlési eljárást jogerősen megszüntette. Erre pedig jogosult volt, mert a Ctv. nem tartalmaz olyan szabályt, amely kimondaná, hogy a végelszámolási eljárásban a törlési kérelem benyújtása nem vonható vissza. Mindezen körülmények megalapozzák azt az alperesi védekezést, hogy a 33. végzés nem jogszabályellenes, ugyanis annak meghozatalakor nem volt törlési eljárás. A Ctv. 113. §-a pedig a jogerősen lezárult törlési eljárás esetére nem ír elő korlátozást.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte.

Hangsúlyozta, hogy téves az alperesi álláspont, amely szerint a 33. végzés jogszerűségét nem lehet önállóan vizsgálni. A Ctv. 65. § (3) bekezdése és 50. § (1) bekezdése megszüvegezéséből ennek ellenkezője következik. Egyebekben fenntartotta az első fokú eljárásban részletesen kifejtett jogi álláspontot, amelynek lényege szerint a Ctv. 113. §-a kategorikus megfogalmazású, és annak szó szerinti értelmezésével nem lehet más következtetésre jutni, mint arra, hogy a 33. végzés jogszabálysértő. Rámutatott, hogy 2010. december 15. napján - amikor a tagok gyűlése a működés folytatásáról határozott - még nem emelkedett jogerőre az eljárást megszüntető 29. végzés.

Megállapította a Fővárosi Ítéltábla, hogy a fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban helytelen jogi következtetéssel adott helyt a keresetnek.

Az elsőfokú bíróság a Ctv. 113. §-ának – a felperes keresetében kifejtett – szűkítő értelmezését fogadta el, amely szerint, ha a cég a törlésre irányuló kérelmét a cégbírósághoz már benyújtotta, jogszerűen nem határozhat a végelszámolás megszüntetéséről, és a működés folytatásáról.

E speciális, a végelszámolásra vonatkozó szabályozás alkalmazandó a Ctv. 33. § (3) bekezdése szerinti általános szabállyal szemben, amely szerint a kérelem mindaddig visszavonható, amíg a cégbíróság a határozatát meg nem hozza.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Ctv. 113. §-a és 33. § (3) bekezdése nem az általános-speciális viszonyában állnak egymással, nem egymást kizáró rendelkezések, hanem a végelszámolással összefüggő változásbejegyzési eljárásban együttesen alkalmazandók.

E körben helytállóan hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a Ctv. nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy a törlési kérelem nem vonható vissza.

Ez ellentétes is lenne a szabad elhatározáson alapuló megszűnés, végelszámolás esetén a vállalkozás szabadságával, a szerződéses szabadság elvével.

A legfőbb szervnek joga van arra, hogy saját határozatát mindaddig hatályon kívül helyezze, illetve módosítsa, amíg annak végrehajtása, a változások cégjegyzékbe történő bejegyzése meg nem történik.

Tiltó rendelkezés hiányában tehát ez a jog megillette az alperesi betéti társaságot is, és a Ctv. 33. § (3) bekezdése alapján az előterjesztett kérelemnek megfelelően a cégbíróság a cég törlésére irányuló eljárást meg is szüntette.

Egyetértett a Fővárosi Ítéltábla azzal az alperesi érveléssel is, hogy a Ctv. 113. §-a nem értelmezhető olyan kiterjesztő módon, hogy amennyiben a törlési kérelem alapján indult eljárás jogerősen lezárult - akár a kérelem visszavonása, akár annak elutasítása folytán -, a cég részére kizárólag arra adna a jogszabály lehetőséget, hogy újabb kérelmet csak törlés iránt nyújthat be. Ez indokolatlanul korlátozná az önkéntes elhatározáson alapuló végelszámolás alatt álló cégek szabadságát, hiszen a működés továbbfolytatását számtalan körülmény (gazdasági indokok, a törlés valamely később elháruló akadálya stb.) indokolhatja.

A Ctv. 113. §-ának helyes értelmezése a másodfokú bíróság álláspontja szerint az, hogy amennyiben a cég a törlése iránti kérelmét a cégbírósághoz benyújtotta, az eljárás folyamatban léte alatt nem határozhat a működés folytatásáról, elkerülendő ezzel, hogy „azonos” időpontban szülessen egy ilyen tartalmú legfőbb szervi határozat, és a cégbíróságnak a céget a cégjegyzékből törő végzése. Viszont, ha a törlési kérelem alapján indult eljárás anélkül fejeződik be jogerősen, hogy a cég törlésére sor került volna, a cég „visszakapja” a szerződéses szabadságát, és a tagok belátásuk szerint határozhatnak adott esetben a működés továbbfolytatásáról is, az általános szabályok szerint.

A cégbíróság 33. változásbejegyzést elrendelő végzése meghozatalakor a törlésre irányuló eljárás megszüntetéséről rendelkező 29. végzés már jogerőre emelkedett, ezért annak ellenére, hogy 2010. december 15. napján a működés folytatását kimondó legfőbb szervi határozat meghozatalakor az még nem volt jogerős, a jelen per tárgyát képező végzés a fentebb kifejtettek értelmében nem jogszabálysértő.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

A Ctv. 26. § (1) bekezdés *f*) pontja alapján az elsőfokú bíróság útján megküldeni rendelte a jogerős ítéletet a bejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti per befejezésének cégjegyzékbe történő bejegyzése céljából. (Fővárosi Ítéltábla 14. Gf. 40 121/2012/6.)